

RLA07 Křesťanství II

9 Osvietenstvo a modernizmus vo svetle kresťanstva – katolícky antimodernizmus, ultramontanizmus, I. vatikánsky koncil, počiatky sociálnej náuky katolíckej cirkvi, katolícky modernizmus

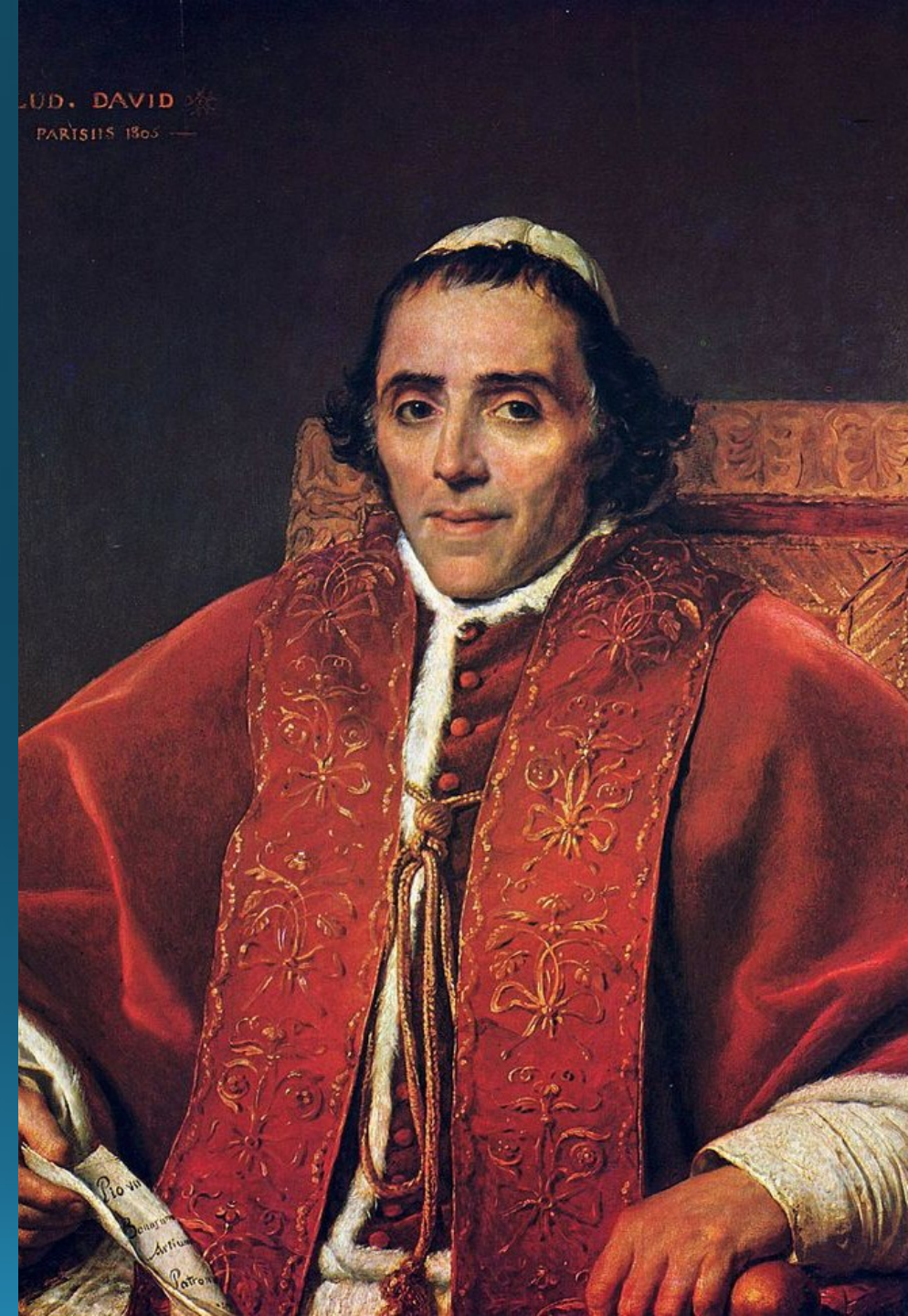
Pius VI. (1775 – 1799)

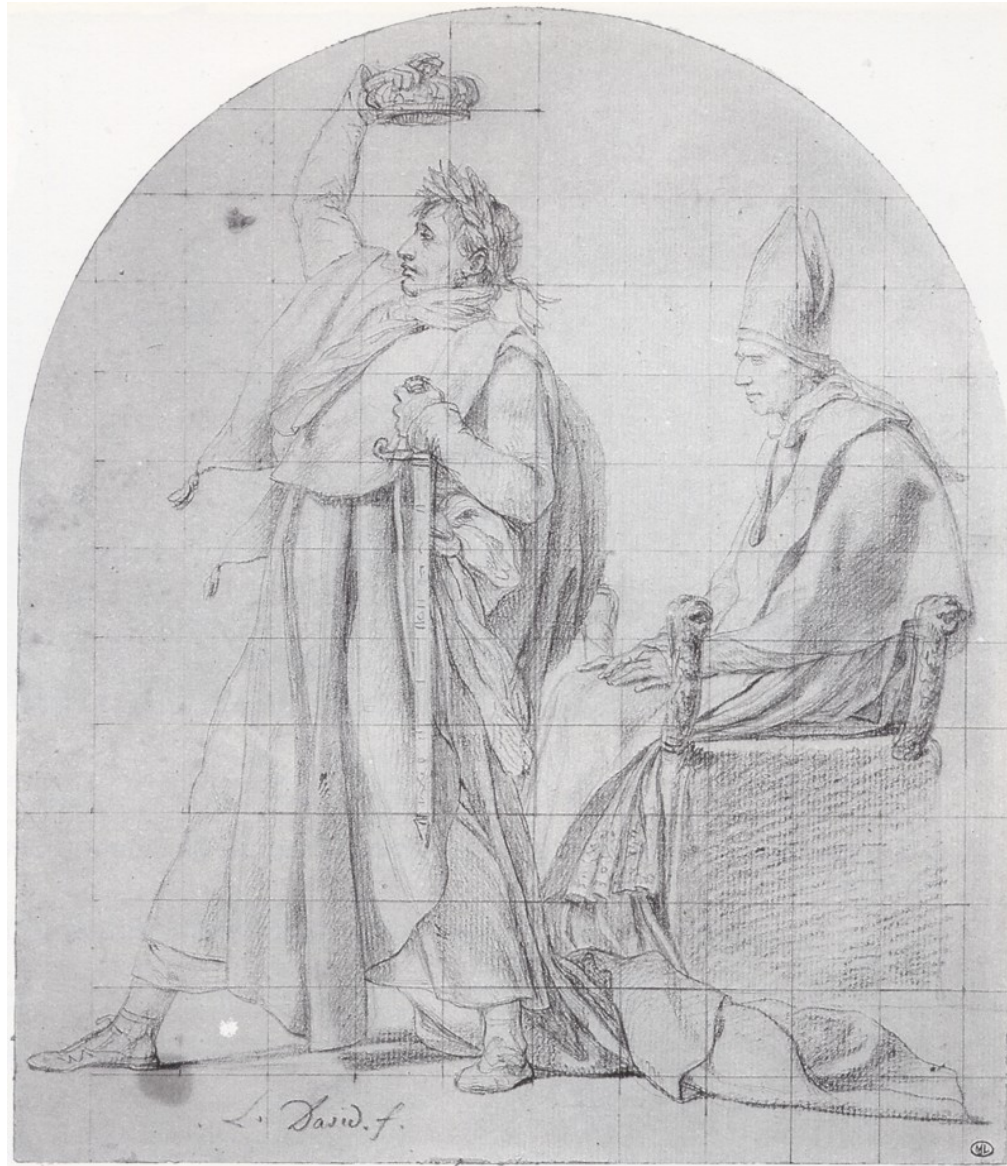
- obdobie krízy
- zelanti
- nová ľudová zbožnosť a náboženská prax

Pius VII. (1800 – 1823)

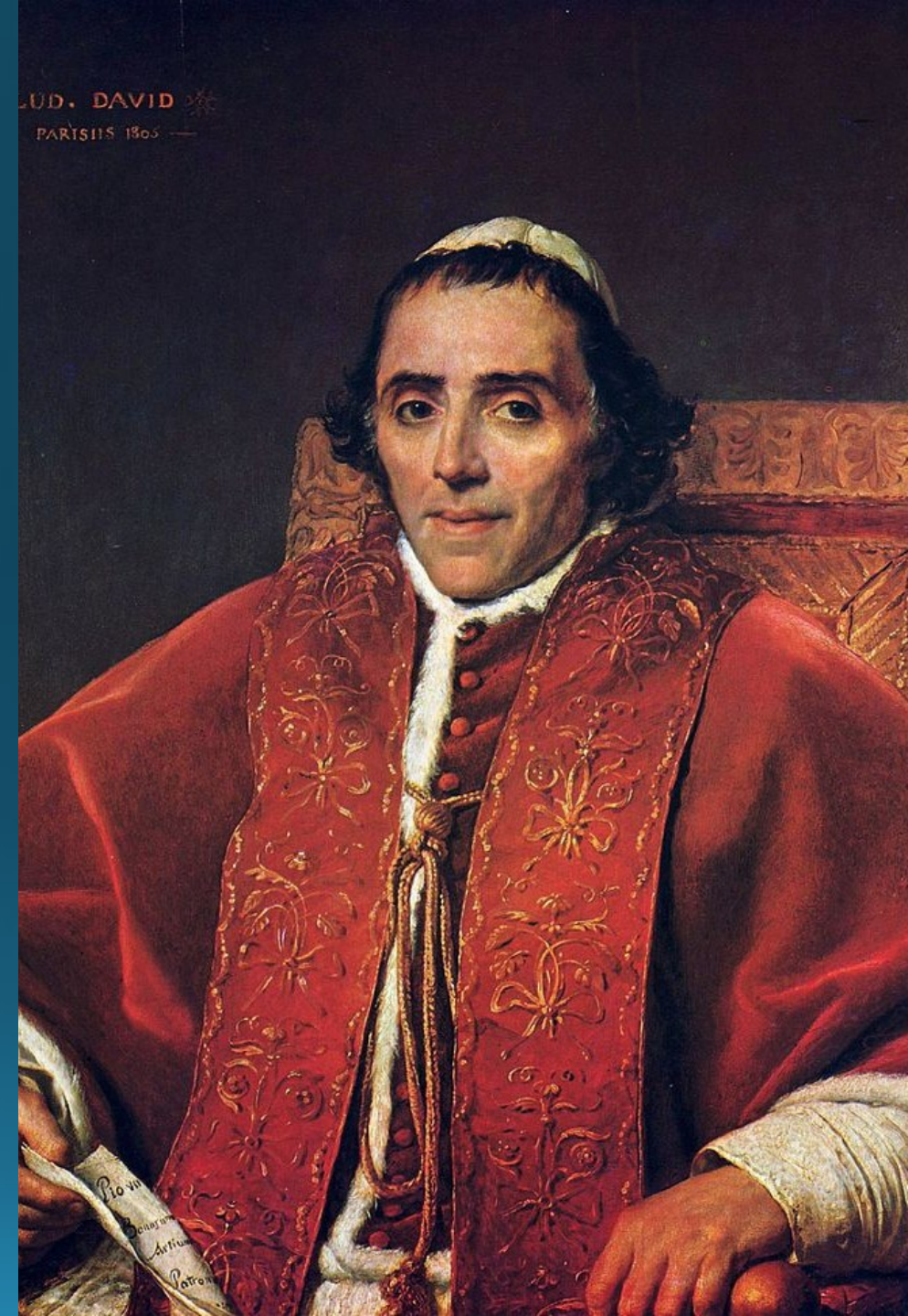
- obdobie obnovy
- kardinál **Ercole Consalvi** (1757–1824)
- 1801 francúzsky konkordát
- 1802 77 organických článkov
- 1804 N. cisárom
- 1814 návrat p. a vatikánskych archívov do Ríma
 - obnovenie jezuitského rádu
 - aliancia oltáru a trónu
- 1814-15 Viedenský kongres
- 1816 reformy

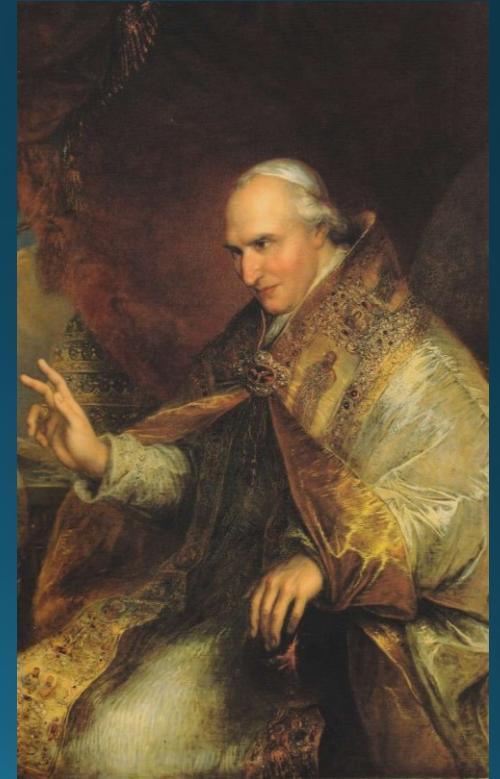

Pius VII. (1800 – 1823)

- obdobie obnovy
- kardinál **Ercole Consalvi** (1757–1824)
- politika konkordátov
- 1814 návrat p. a vatikánskych archívov do Ríma
 - obnovenie jezuitského rádu
 - aliancia oltáru a trónu
- 1814-15 Viedenský kongres
- 1816 reformy

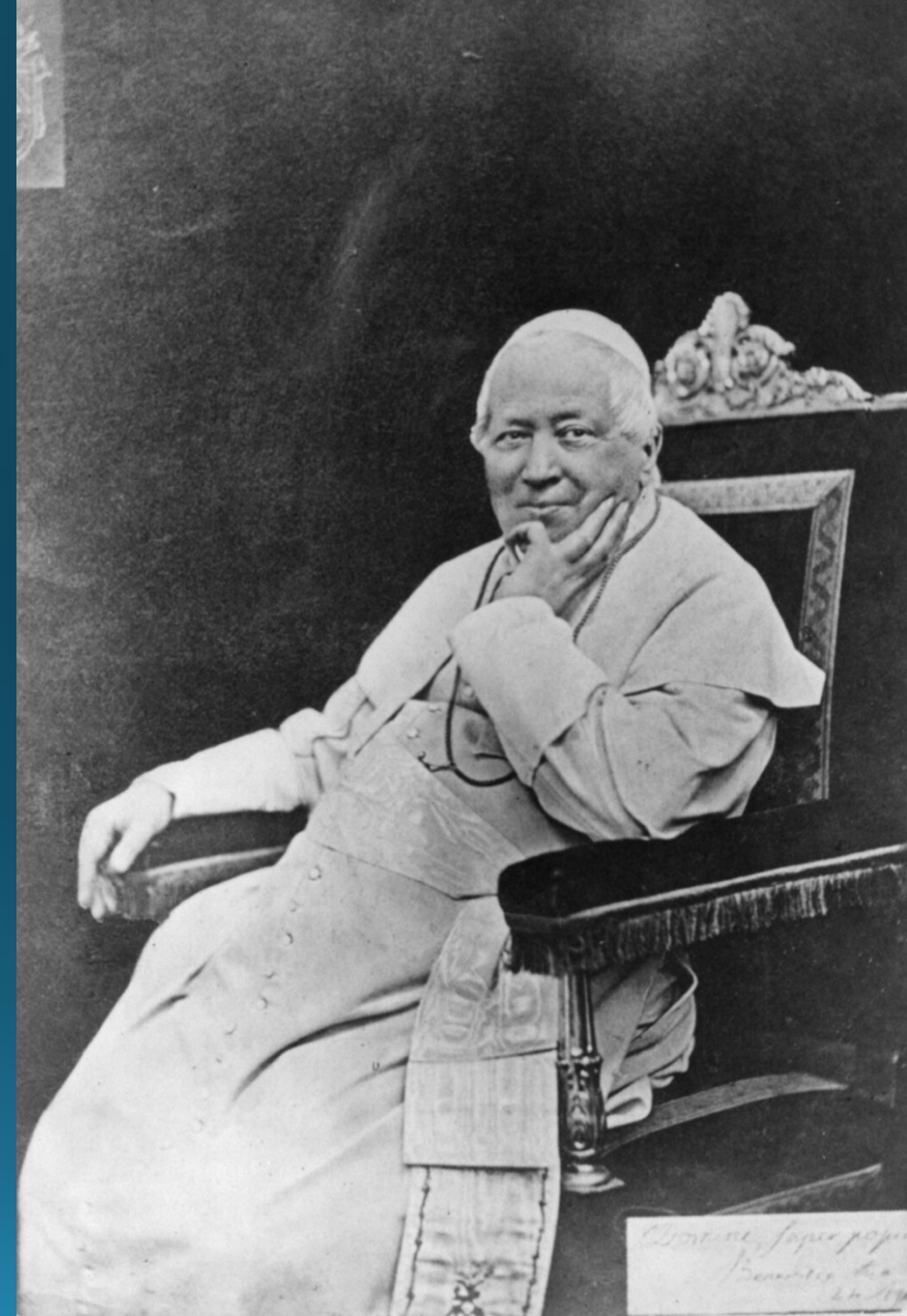

- **Lev XII.** (1823 – 1829)
 - zrušenie Consalviho reforiem
- **Pius VIII.** (1829 – 1830)
- **Gregor XVI.** (1831 – 1846)
 - posilnenie anti-liberálneho postoja a nepokojov
 - Rakúsko v boji proti nacionalistickým povstalcom

Pius IX. (1846–78)

- nárast nacionalizmu a hnutie "Risorgimento"
- **1848** útek do pevnosti Gaeta
- (neo-)ultramontanizmus
 - Vincenzo Gioberti (1801–1852)
 - Joseph de Maistre (1753–1821)
- **1854** Immaculata Conceptio
- **1860** porážka pápežských vojsk
- **1861** vytvorenie jednotného talianskeho kráľovstva
- **1864** Syllabus Errorum (Quanta cura)
- **1870-71** francúzsko-pruská vojna

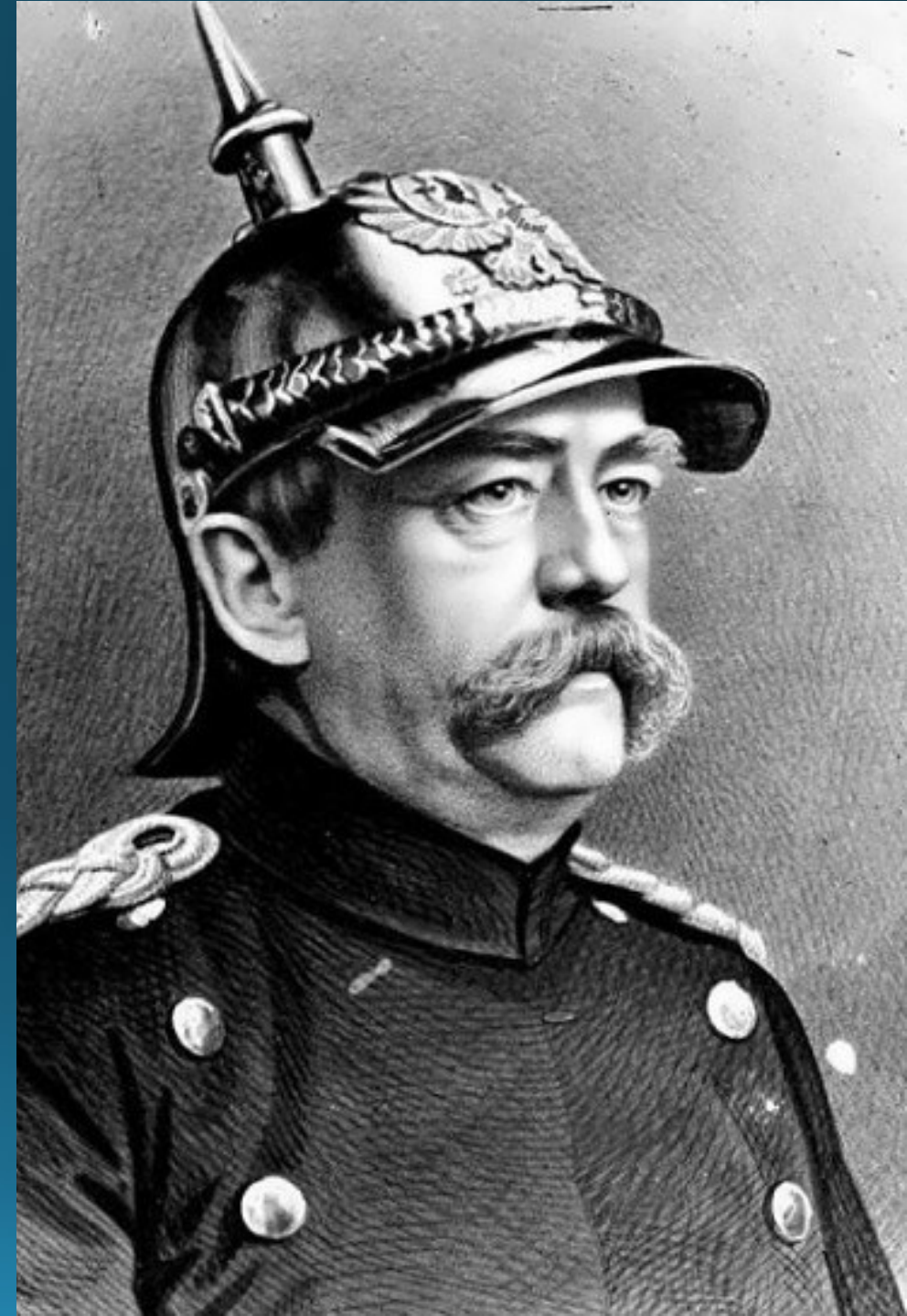
1. vatikánsky koncil (1869–70)

- „Dei Filius“ – rozum a viera
- „Pastor Aeternus“ – pápežská neomylnosť

Bismarckov „Kulturkampf“ v Prusku

- 1848/49 zjednocovanie Nemecka
- 1861 Viliam I. menuje Bismarcka premiérom a ministrom zahraničia
- 1866 vojna proti Rakúsku
- 1870-71 francúzsko-pruská vojna, zjednotenie Nemecka
- 1871 útok na katolícku cirkev
- 1873 štát dosadzuje klérus
- 1875 zrušenie náboženských rádov
- 1878 uzavretie seminárov

Lev XIII. (1878-1903)

„Otec pracujúcich“

- „Aeterni Patris“
- sociálne učenie katolíckej cirkvi
 - G. XVI. „Cum Primum“ (1832)
 - „Immortale Dei“ (1885)
 - „Plurimis“ (1888) a „Catholicae Ecclesiae“ (1890)
 - „Libertas“ (1888)
- zdroje
 - Frédéric Ozanam
 - Wilhelm Emmanuel von Ketteler
- 1. 5. 1891 (15. 5.) „Rerum novarum“
 - Matteo Liberatore

Liberálna teológia

- **Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher** (1768–1834)
 - 1799 „*O náboženstvi: Řeči ke vzdělavcům mezi jeho pohrdači*“
 - 1820-1821 „Křesťanská víra představená v souvislosti podle zásad evangelické církve“
- **Radikálna kritika evanjelií**
 - **tübigenská škola**
 - Ferdinand Christian Baur (1792—1860)
 - David Friedrich Strauss (1808—1874)
 - Adolf von Harnack (1851—1930)
 - Albrecht Ritschl (1822—1889)
 - „*Die christliche Lehre von der Rechtfertigung und Versöhnung*“
- **Nábožensko-historická škola**
 - Ernst Troeltsch (1865–1923)
- interpretácia biblického učenia
- autentická podoba Ježiša Krista
- etický rozmer kresťanstva
- radikálna kritika evanjelií
- historicko-kritické skúmanie Biblie
- škola dejín náboženstva

Katolícky modernizmus

- **Alfred Loisy** (1857–1940)
- **George Tyrrell** (1861–1909)

- relativita a dejinnosť teológie
- inšpirácia protestantskou exegézou
- odmietnutie diskontinuity medzi Ježišom a cirkvou
- Pius X. „Pascendi dominici gregis“ (1907)

- katolícka tübingenská škola
 - Johann Sebastian von Drey (1777 – 1853), Johann Adam Möhler (1796 – 1838), Johann Baptist von Hirscher (1788 – 1865), Franz Anton Staudenmaier (1800 – 1856), Johannes von Kuhn (1806 – 1887)